

การส่งเสริมสมรรถนะดิจิทัลของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา”

New Normal : Next Normal

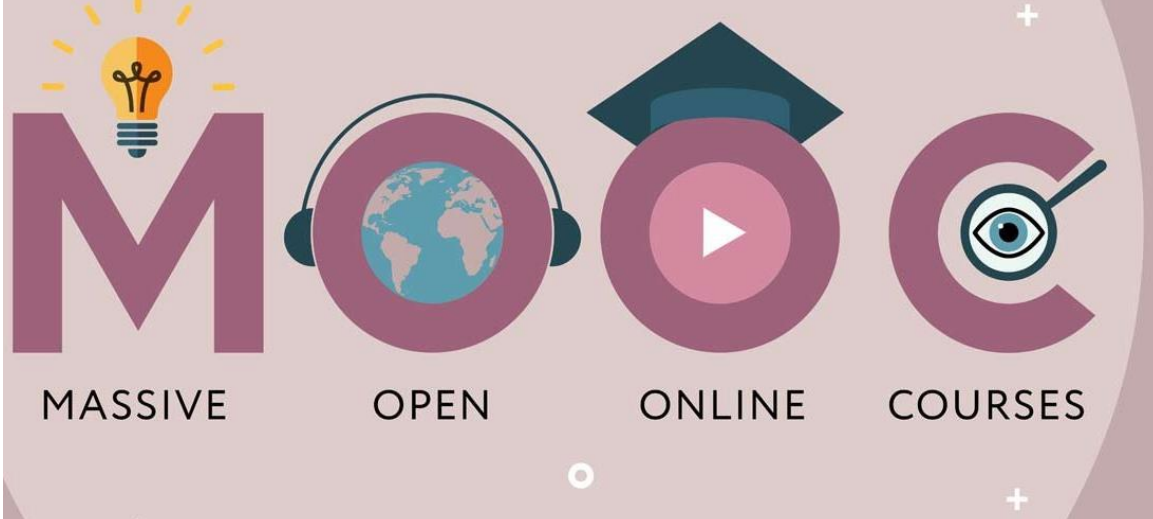
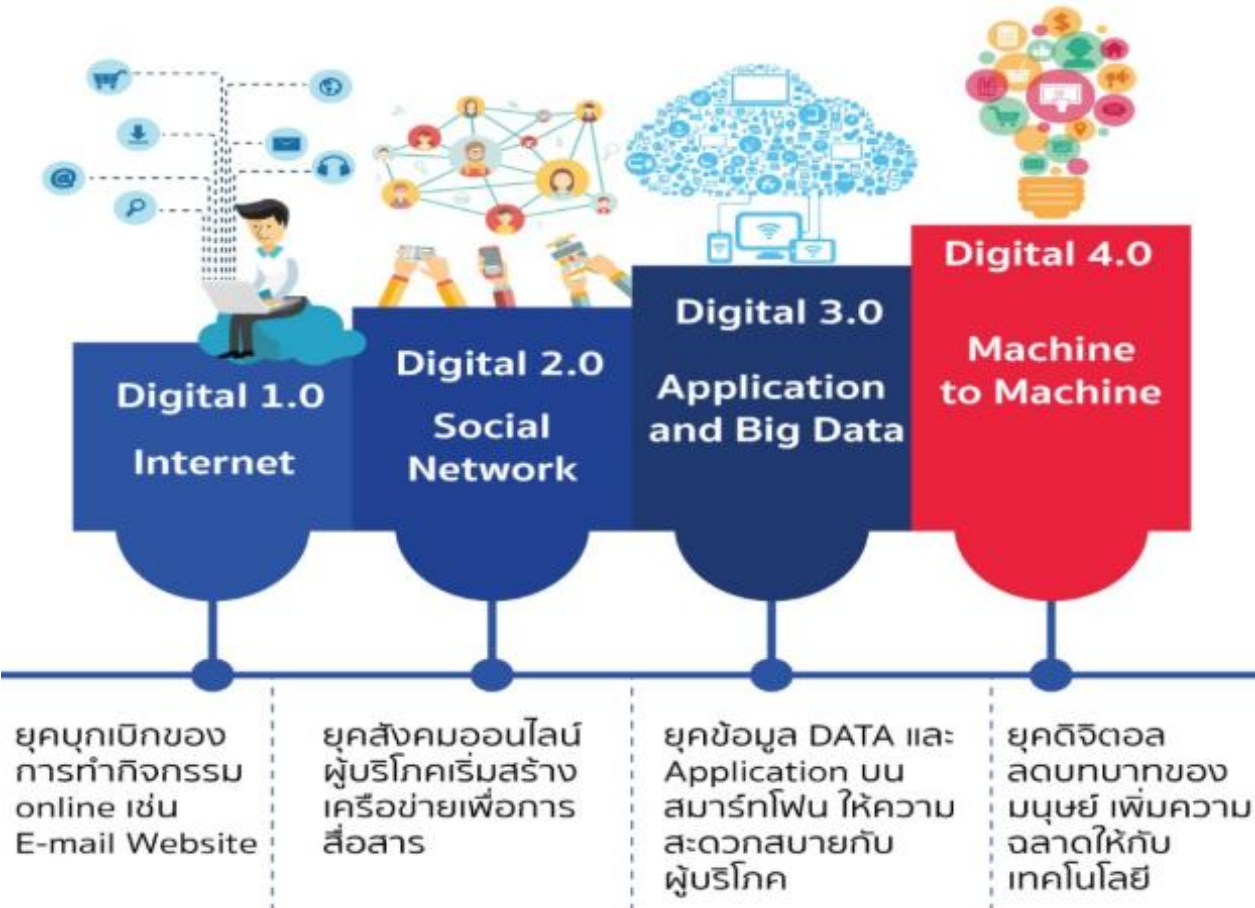

อาจารย์ ดร.สมเกียรติ เพ็ชรมาก
สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

Happiness Is All Around
(เมื่อความสุขอยู่รอบตัวเรา)

Digital Transformation

ที่มา : ยุค Digital 4.0 เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี, ออนไลน์, 2561
<http://www.wice.co.th/2018/01/11/digital-4-0-technology/>

ประกาศ

การกระทำที่ถือเป็นความผิด ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. ๒๕๖๐

<p>มาตรา ๕ - ๘ เข้าถึงระบบ/ข้อมูล ของผู้อื่นโดยมิชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน / ปรับไม่เกิน ๑ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ ✓ เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี / ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ ✓ ส่งผู้มาตรวจการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี / ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ ✓ ศึกษารหัสคอมพิวเตอร์ ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี / ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ 	<p>มาตรา ๙ - ๑๐ แก้ไข/ ดัดแปลง/ ทำให้ข้อมูลเสียหาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ข้อมูลของผู้อื่นโดยมิชอบ ✓ ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์เสียหาย ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี / ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท / ทั้งจำทั้งปรับ ⚠️ กรณีเป็นการกระทำต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา ๑๒ ⚠️ จำคุก ๓ - ๑๕ ปี และ ปรับ ๖ หมื่น - ๓ แสนบาท - ถ้าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น - ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับ ๒ แสนบาท ⚠️ จำคุก ๕ - ๒๐ ปี และปรับ ๑ แสน - ๒ แสนบาท
<p>มาตรา ๑๑ ส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนผู้อื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ส่งโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มา ⚠️ ปรับไม่เกิน ๑ แสนบาท ✓ ส่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายตอบรับได้โดยง่าย ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี / ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ 	<p>มาตรา ๑๒ เข้าถึงระบบ/ข้อมูลด้านความมั่นคงโดยมิชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ เข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ ✓ ส่งผู้มาตรวจการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย ⚠️ กรณีเกิดความเสียหาย ⚠️ จำคุก ๑ - ๗ ปี และปรับ ๒ หมื่น - ๑.๕ แสนบาท ⚠️ กรณีเกิดความเสียหาย ⚠️ จำคุก ๑ - ๑๐ ปี และปรับ ๒ หมื่น - ๒ แสนบาท ⚠️ กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ⚠️ จำคุก ๕ - ๒๐ ปี และปรับ ๑ แสน - ๔ แสนบาท
<p>มาตรา ๑๓ จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่นำไปใช้กระทำความผิด</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา ๕ - ๑๑ ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๑ ปี / ปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ⚠️ ผู้จำหน่าย/เผยแพร่ต้องรับผิดชอบด้วย (เมื่อมีส่วนรู้เห็น) ⚠️ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด หรือต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๑๒ ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ต้องรับผิดชอบทางอาญาด้วย (เมื่อมีส่วนรู้เห็น) ✓ กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา ๑๒ ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี / ปรับไม่เกิน ๔ หมื่นบาท / ทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ⚠️ ผู้จำหน่าย/เผยแพร่ต้องรับผิดชอบด้วย (ทุกกรณี) 	<p>มาตรา ๑๔ นำข้อมูลที่ผิด พ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ข้อมูลปลอม / พู่กัน / หลอกหลวง ✓ ข้อมูลเท็จ ✓ ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย ฯลฯ (มาตรา ๑๒) ✓ ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง / ก่อการร้าย ✓ ข้อมูลลามก ประชาชนเข้าถึงได้ ✓ แอนแทร / ส่งต่อ ข้อมูล โดยรู้หรือแล้วรู้ผิด ⚠️ กรณีการกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อบุคคลหนึ่ง ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี / ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท / ทั้งจำทั้งปรับ (ยอมความได้) ⚠️ กรณีการกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อหลายบุคคล ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี / ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท / ทั้งจำทั้งปรับ (ยอมความได้)
<p>มาตรา ๑๕ ให้ความร่วมมือ อื่นยอม รู้เห็นเป็นใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ผู้ให้บริการที่ให้ความร่วมมือ อื่นยอม รู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ต่อระบบคอมพิวเตอร์ของตน ⚠️ ต้องระวังโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด - หากผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งเตือนแล้วไม่ต้องรับโทษ ** ผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บข้อมูลการใช้งานไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน กรณีรับเป็น ศาลอาจสั่งให้เก็บเพิ่มได้ไม่เกิน ๒ ปี ** 	<p>มาตรา ๑๖ ดัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ดัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ ผู้อื่น / ผู้ตาย นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ - ทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น - ทำให้ถูกเกลียดชัง ได้รับความอับอาย ⚠️ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี และ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท - ศาลอาจสั่งให้ทำลายข้อมูล / แอนแทรคำพิพากษา / ดำเนินการอื่นเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากการกระทำ - ผู้ที่ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ศาลสั่งให้ทำลาย แต่ไม่ทำลายตามคำสั่งต้องรับโทษที่หนึ่ง (รวมถึงการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ด้วย)

การพิจารณาความผิดและการรับโทษ

- ผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย : รัฐบาลของประเทศที่ทำความผิด / มีผู้ร้องขอ
- ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว : รัฐบาลไทย / คนไทย เสียหาย และผู้เสียหายร้องขอให้ลงโทษ

ต้องรับโทษภายในประเทศไทย

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐-๒๕๕๒-๓๒๒๐ อีเมล ictpolicy@mot.go.th

จัดทำโดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักรับผิดชอบการรณรงค์

4 เรื่องไม่จริงเกี่ยวกับ PDPA

PDPC Thailand PDPA = พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

- Question**

การถ่ายรูป-ถ่ายคลิป ตัดภาพคนอื่น โดยเจ้าตัวไม่ยินยอมจะผิด PDPA

Answer A

กรณีกារถ่ายรูป-ถ่ายคลิปโดยตัดบุคคลอื่นโดยผู้ถ่ายรูป-ถ่ายคลิปไม่เจตนา และการถ่ายรูปถ่ายคลิปลักษณะไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ถูกถ่ายสามารถทำได้ หากเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว
- Question**

ถ้านำคลิปหรือรูปถ่ายที่ตัดคนอื่นไปโพสต์ในโซเชียลมีเดียโดยบุคคลอื่นไม่ยินยอมจะผิด PDPA

Answer A

สามารถโพสต์ได้ หากใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว ไม่ใช้แสวงหากำไรทางการค้า และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- Question**

ติดกล้องวงจรปิดแล้วไม่มีป้ายแจ้งเตือนผิด PDPA

Answer A

การติดกล้องวงจรปิดภายในบ้าน ไม่จำเป็นต้องมีป้ายแจ้งเตือน หากเพื่อป้องกันอาชญากรรม และรักษาความปลอดภัยกับตัวเจ้าของบ้าน
- Question**

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมทุกครั้งก่อนนำข้อมูลไปใช้

Answer A

ไม่จำเป็น ต้องขอความยินยอม หากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

 - เป็นการทำตามสัญญา
 - เป็นการใช้ที่มีกฎหมายให้อำนาจ
 - เป็นการใช้เพื่อรักษาชีวิต และ/หรือ ร่างกายของบุคคล
 - เป็นการใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยทางสถิติ
 - เป็นการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ
 - เป็นการใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ หรือสิทธิของตน

ทั้งนี้ หลักการข้างต้น อาจเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยจริงที่คิดขึ้นเป็นกรณีไป

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

"PDPA" มีผลบังคับใช้ 1 มิถุนายน 2565

New Normal ^{ใหม่}
Next Normal
ความปกติใหม่หลัง
COVID-19

: 1 :
เศรษฐกิจติดบ้าน
(Stay-at-home
Economy)

บริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน พบปะสังสรรค์ผ่านแอปพลิเคชัน ดู netfilx
ทำชาเลนจ์ผ่าน Tiktok เทคโนโลยีการชอปปิ้งเสมือนจริง
(virtual reality)

: 2 :
สังคมไร้การสัมผัส
มาแรงตอบโจทย์
คนยุคนี้
(Touchless
Society)

ที่ทำงานแบบอัตโนมัติมากขึ้น ประต้อัตโนมัติ ก๊อกน้ำอัตโนมัติ
ลดการ “สัมผัส” น้อยที่สุด เช่น E-Wallet หรือการสแกน QR Code
Mobile Banking

: 3 :
วิธีผูกมิตรกับผืน
ดินและช่วยโลก
แบบง่ายๆ
(Regenerative
Organic)

ความปลอดภัยและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน คุณภาพดิน การ
คุ้มครองสัตว์ คุณภาพชีวิตเกษตรกร ความยุติธรรมด้านค่าแรง รวมถึง
ระบบฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ความแตกต่างระหว่าง สมรรถนะ กับ ทักษะ

สมรรถนะ เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานใดๆ ได้สำเร็จ

ทักษะ เป็นความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ดีในระดับใดระดับหนึ่ง ทั้ง 2 คำเป็นคำที่แสดงถึงพฤติกรรมกระทำหรือการปฏิบัติเหมือนกัน

โดยทั่วไปจึงมักมีการใช้คำว่า **ทักษะ (skills)** และ **สมรรถนะ (competency)** ควบคู่กัน หรือสลับกันอยู่บ่อยๆ

(<https://talentguard.com>)

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

สร้างทักษะแห่งอนาคตใหม่

สร้างทางเลือกคุณภาพ

สร้างระบบข้อมูล

สร้างการมีส่วนร่วม

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

- การคิดสร้างสรรค์
- การแก้ไขปัญหา

- การสื่อสาร-ร่วมงานกับผู้อื่น

ทักษะชีวิตและการทำงาน

- การปรับตัว
- ทักษะสังคม

- การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี

สาระวิชาหลัก

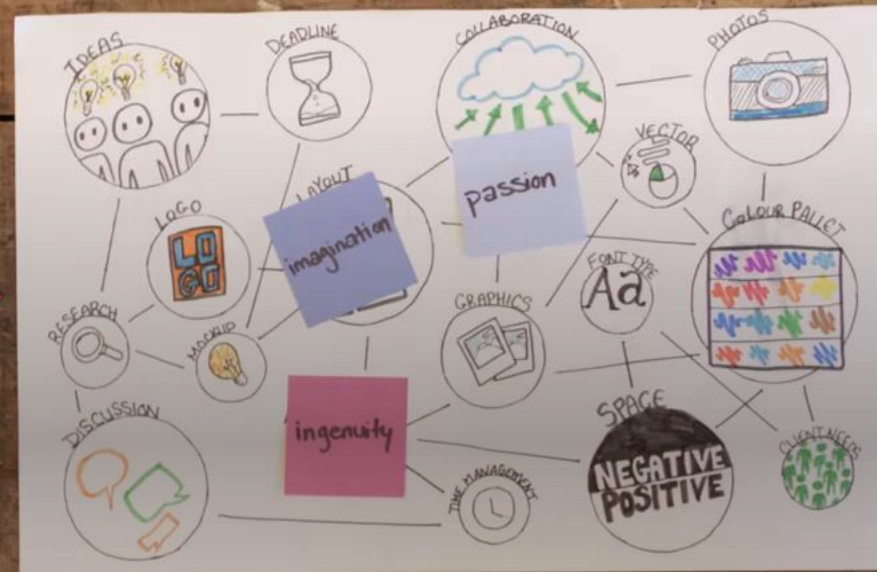
- Reading (การอ่าน)
- Writing (การเขียน)
- Rithmetic (การคำนวณ)

ความรู้เชิงบูรณาการ

โลก การเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ สิทธิพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

- คุณลักษณะด้านการทำงาน การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
- คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
- คุณลักษณะด้านศีลธรรม ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนักพลเมือง

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

การจัดการเรียนการสอน Onsite vs Online

ด้านที่ 1

การสืบค้นและใช้งาน

- สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รู้วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ (เช่น การค้นหารูปภาพ วิดีโอ หรือสื่อรูปแบบอื่น ๆ)
- รู้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- รู้วิธีการจัดระบบ และแบ่งปันทรัพยากร (เช่น เครื่องมือ bookmarking) และตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ เรื่องลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงาน

เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser)

Browser คือ ซอฟต์แวร์ที่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตใช้เพื่อเรียกดูข้อมูลบน WWW หรือ เป็นโปรแกรมสำหรับแสดงเว็บเพจนั่นเอง โดยหน้าเว็บเพจจะถูกเขียนด้วยภาษา HTML และถูกแปลความหมายด้วย Browser

Microsoft Edge

Google Chrome

Opera

Firefox

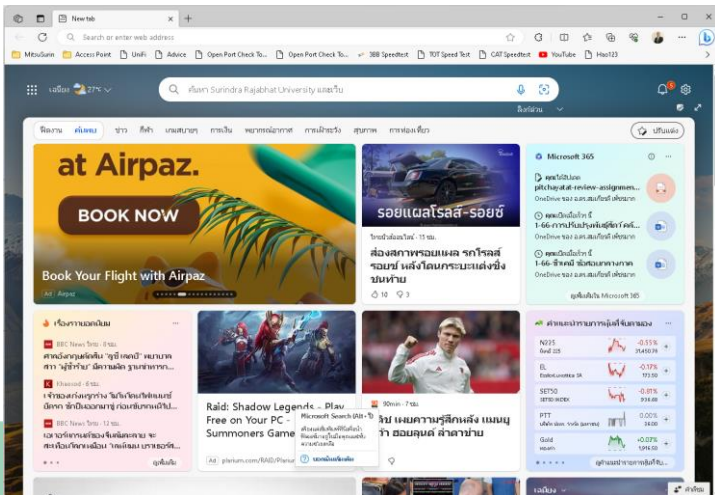
Netscape

Safari

Baidu Spark

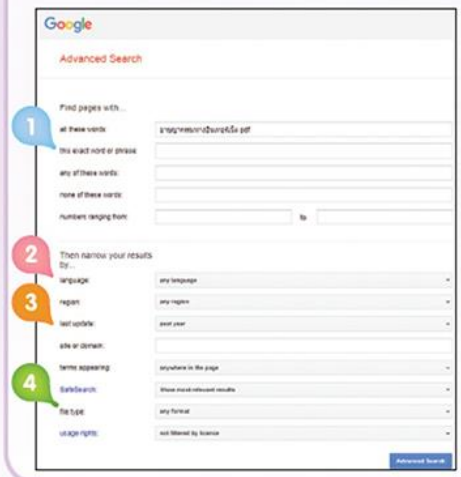
เว็บไซต์สำหรับสืบค้น (Search Engine)

1 **Title** Cyber crime:อาชญากรรมไซเบอร์ 2 **URL** www.uni.net.th/UniNet/UniNetKM/Cyber.pdf 3 **Date** Mar 22, 2017 4 **Content** Internet of Things (IoT) - Internet of Things (IoT) หรือ "อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง" หมายถึง การที่สิ่งต่าง ๆ ถูกเชื่อมต่อทุกสิ่งทุกอย่างเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการควบคุม ใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การสั่งเปิด-ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ไร้คนขับ หรือคือ เครื่องมือ สื่อ สาร เครื่องใช้สำนักงาน ...

- 1 **ชื่อหัวข้อ (Title) ของเว็บเพจ**
จากตัวอย่างเป็นการค้นหาไฟล์ PDF จึงแสดงเป็นชนิดของไฟล์ด้วย
- 2 **URL : ตำแหน่งของข้อมูล**
ซึ่งจะทำให้สามารถบอกแหล่งที่มาของข้อมูลได้ ใครเป็นผู้สร้าง ผู้เผยแพร่
- 3 **วันที่เผยแพร่ (Date)**
ซึ่งจะสามารถบอกได้ว่าข้อมูลมีความทันสมัยหรือไม่
- 4 **เนื้อหาเบื้องต้นของข้อมูล**
ซึ่งจะแสดงข้อมูลเบื้องต้นและตรงกับคำที่ใช้ค้นหาโดยจะแสดงเป็นสีแดง

วิธีการจัดลำดับผลลัพธ์การค้นหา

- 1 **phrase words และ number**
เป็นการกรองข้อมูล คำ กลุ่มคำ วลี หรือตัวเลขที่ต้องการโดยบอกว่าต้องการตัดหรือต้องการคำไหน
- 2 **Language และ region**
เป็นการจัดเรียงข้อมูลตามภาษาและพื้นที่ของข้อมูลที่ต้องการ
- 3 **Last update และ site or domain**
เป็นการจัดเรียงตามเวลาและตำแหน่งที่ตั้งของเว็บไซต์
- 4 **file type และ Usage rights**
เป็นการจัดเรียงตามชนิดของไฟล์ และลิขสิทธิ์ของข้อมูล

วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ (เช่น การค้นหารูปภาพ วิดีโอ หรือสื่อรูปแบบอื่น ๆ)

การค้นหาด้วยข้อความ(พิมพ์)

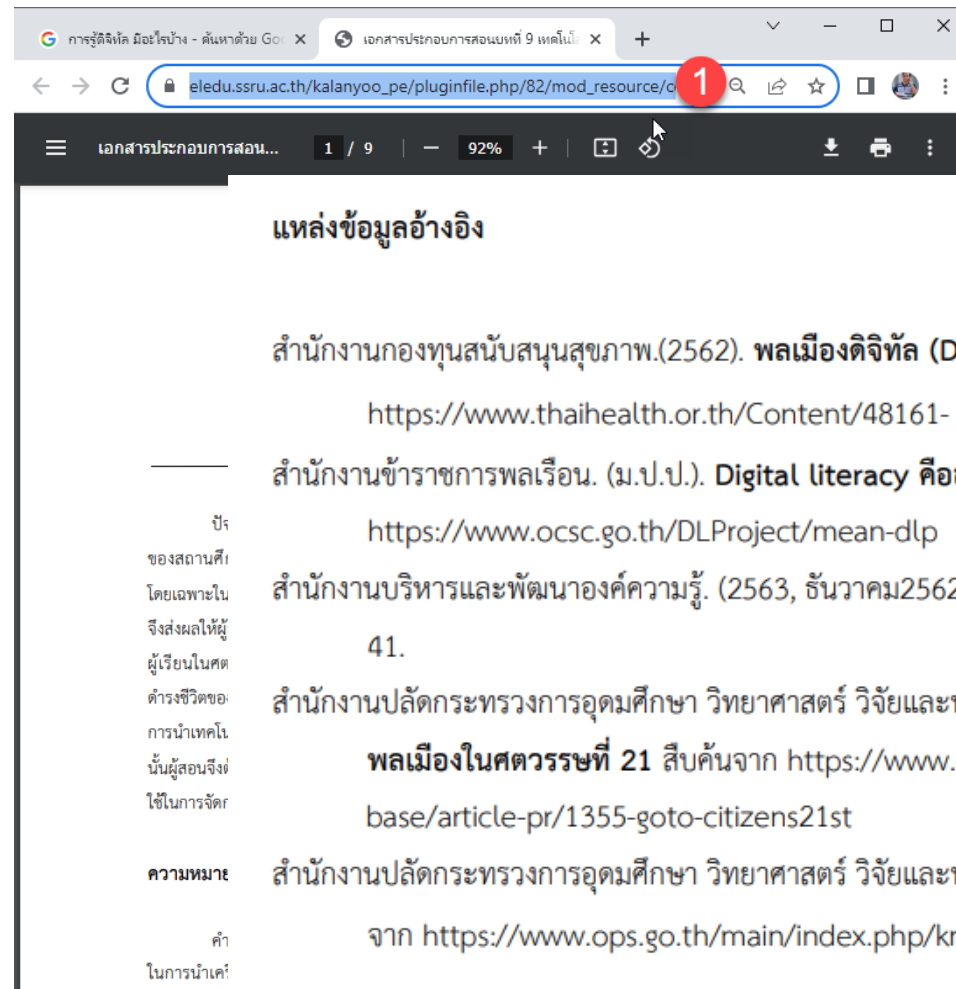
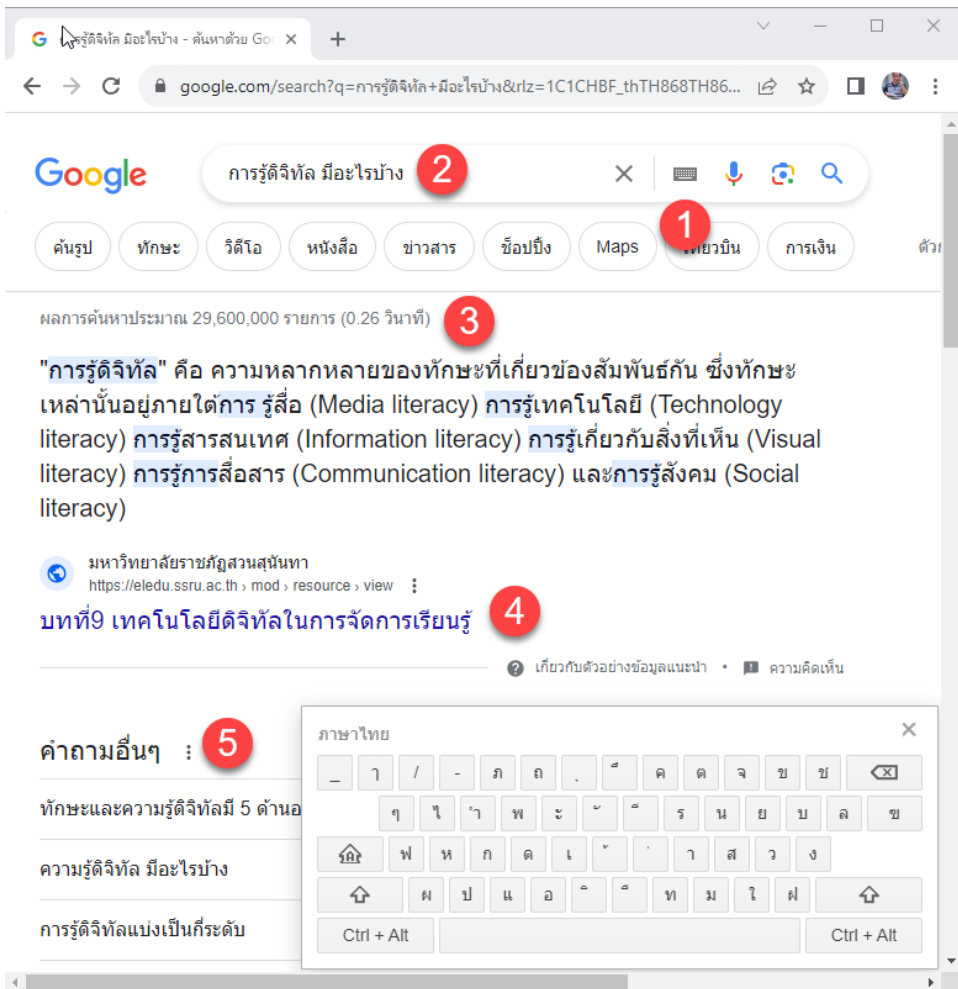

การค้นหาข้อความ(เสียง)

การค้นหาด้วยรูปภาพ

วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ : การค้นหาข้อความด้วย(พิมพ์)

การเขียนอ้างอิง : กัลญญ เพชรารภณ (2566). เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้. เอกสารประกอบการสอนวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สืบค้นจาก https://eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/course/view.php?id=2 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2566

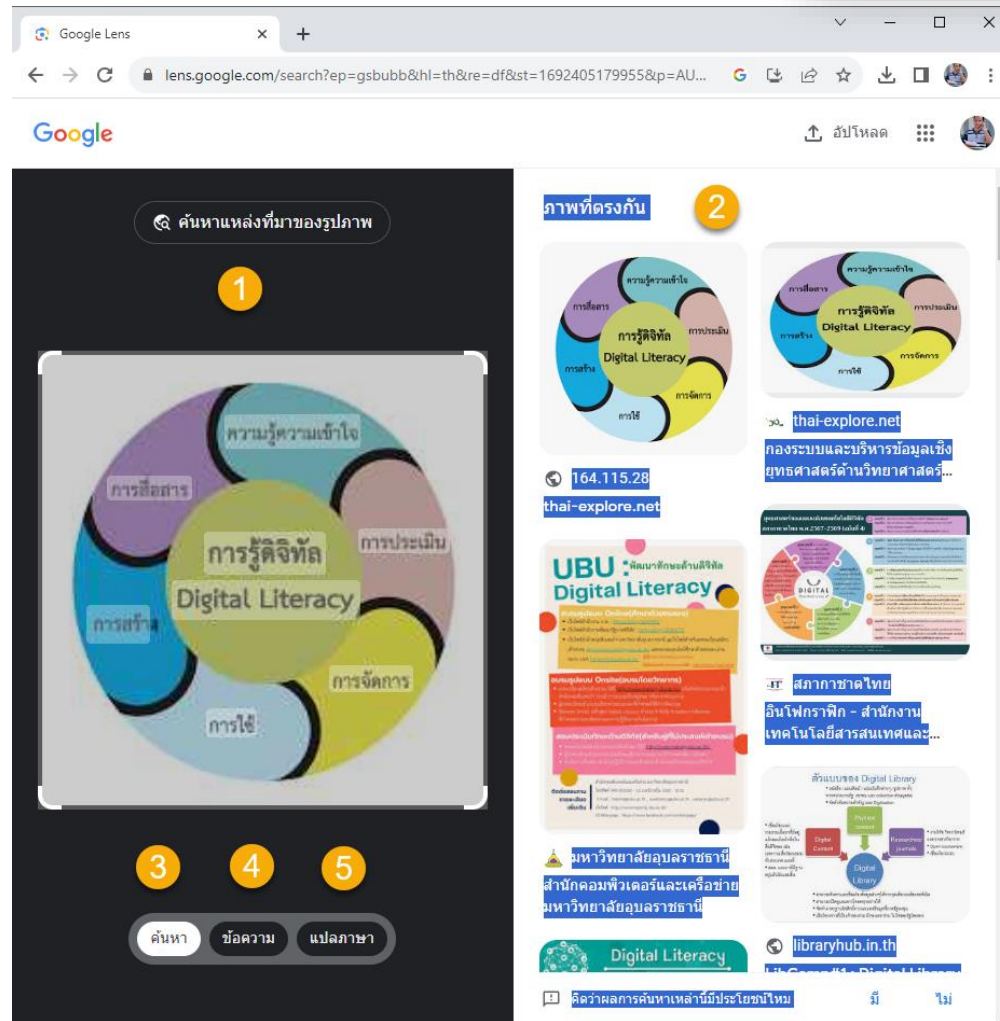
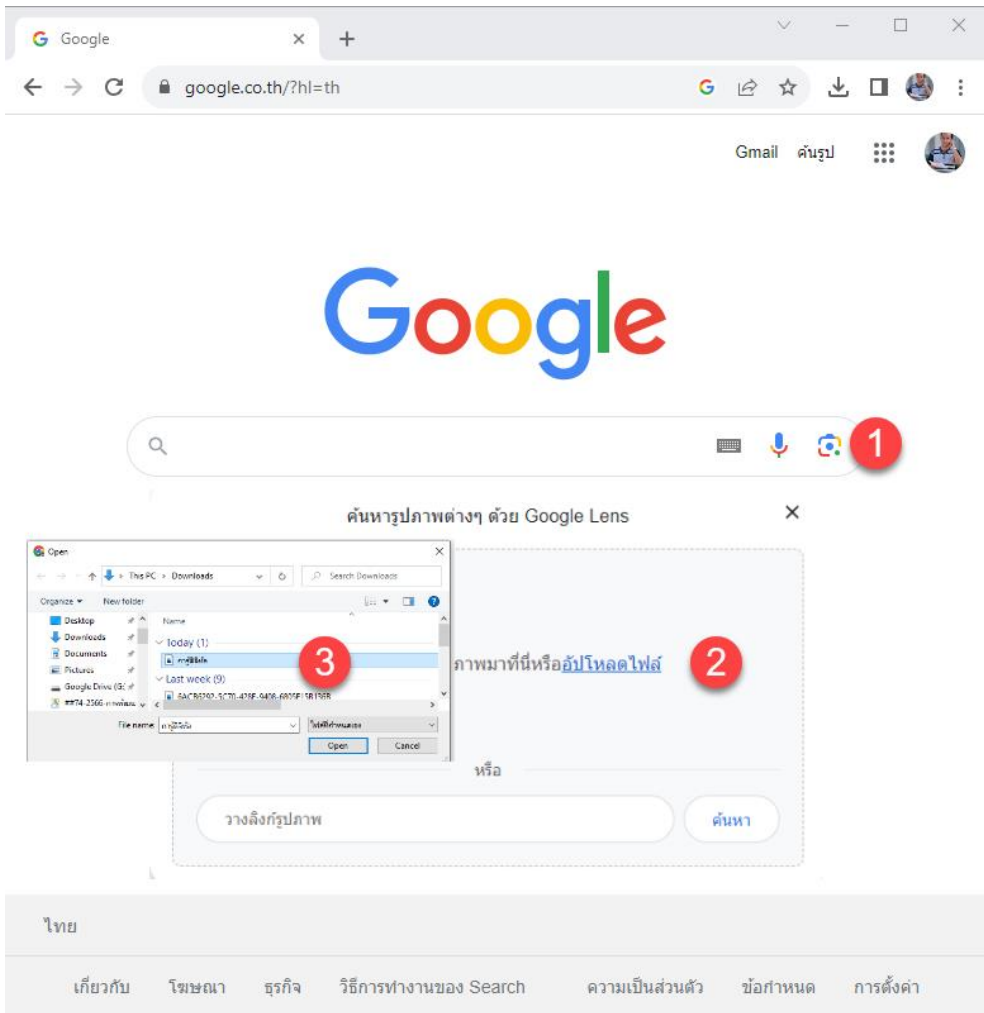
วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ : การค้นหาด้วยข้อความ(เสียง)

This screenshot shows a Google search page for the query "การรู้ดิจิทัล มีอะไรบ้าง". A voice search overlay is active, showing a microphone icon and a red circle with the number "1" next to it. The search results are partially visible, with a red circle with the number "2" highlighting the text "การรู้ดิจิทัล" and another red circle with the number "3" highlighting a microphone icon in the bottom right corner of the page.

This screenshot shows the same Google search page, but with search filters applied. A red circle with the number "1" is next to the search bar. Below the search bar, there are filters for "ค้นรูป", "วิดีโอ", "หนังสือ", "ข่าวสาร", "ข้อปบึง", "Maps", "เที่ยวบิน", and "การเงิน". The search results are displayed, with a red circle with the number "2" next to the search query and another red circle with the number "3" next to the text "การรู้ดิจิทัลมีอะไรบ้าง". A red circle with the number "4" is next to the first search result, which is "Digital Literacy สอนเพื่อให้รู้ และอยู่ได้ในสังคมแห่งอนาคต - Aksorn".

ข้อความระวาง
ในการค้นหา
ด้วยเสียง
ต้องออกเสียงให้
ชัดเจน
เช่น
คำว่า Digital
(ดิจิตอล/ดิจิตัล/
ดิจิทัล)

วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ : การค้นหาด้วยรูปภาพ

ใช้การค้นหาด้วย Google Lens

ผลการค้นหาด้วยรูปภาพ

- 1) ภาพที่ได้
- 2) ภาพที่ตรงกัน
- 3) ค้นหา
- 4) การคัดลอกข้อความ
- 5) การแปลภาษา

วิธีการจัดระบบ และแบ่งปันทรัพยากร : เครื่องมือ bookmarking

Bookmark คือการเก็บบันทึกหน้าเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่คุณชื่นชอบ และเยี่ยมชมอยู่บ่อย ๆ หรืออาจจะบันทึกเก็บเอาไว้ก่อน เพราะเนื้อหาโดนใจ แต่ยังไม่มีเวลาอ่าน เมื่อคุณมีเวลาและต้องการเนื้อหาของเว็บไซต์นั้น ๆ ก็สามารถเปิดเว็บไซต์ที่เก็บบันทึกเอาไว้ได้อย่างรวดเร็ว

การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน และการที่ผู้สอนจะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี และสามารถเป็นผู้อบรมเทคโนโลยีหรือนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี

ความหมายของทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

คำว่า การรู้จักดี หรือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ร่วมกันนั้น เมื่อใช้แล้วต้องมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือเทคโนโลยีที่ใช้มีความรู้ความเข้าใจใน

การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน และการที่ผู้สอนจะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี และสามารถเป็นผู้อบรมเทคโนโลยีหรือนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี

ความหมายของทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

คำว่า การรู้จักดี หรือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ร่วมกันนั้น เมื่อใช้แล้วต้องมีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือเทคโนโลยีที่ใช้มีความรู้ความเข้าใจใน

ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมกับกฎหมาย

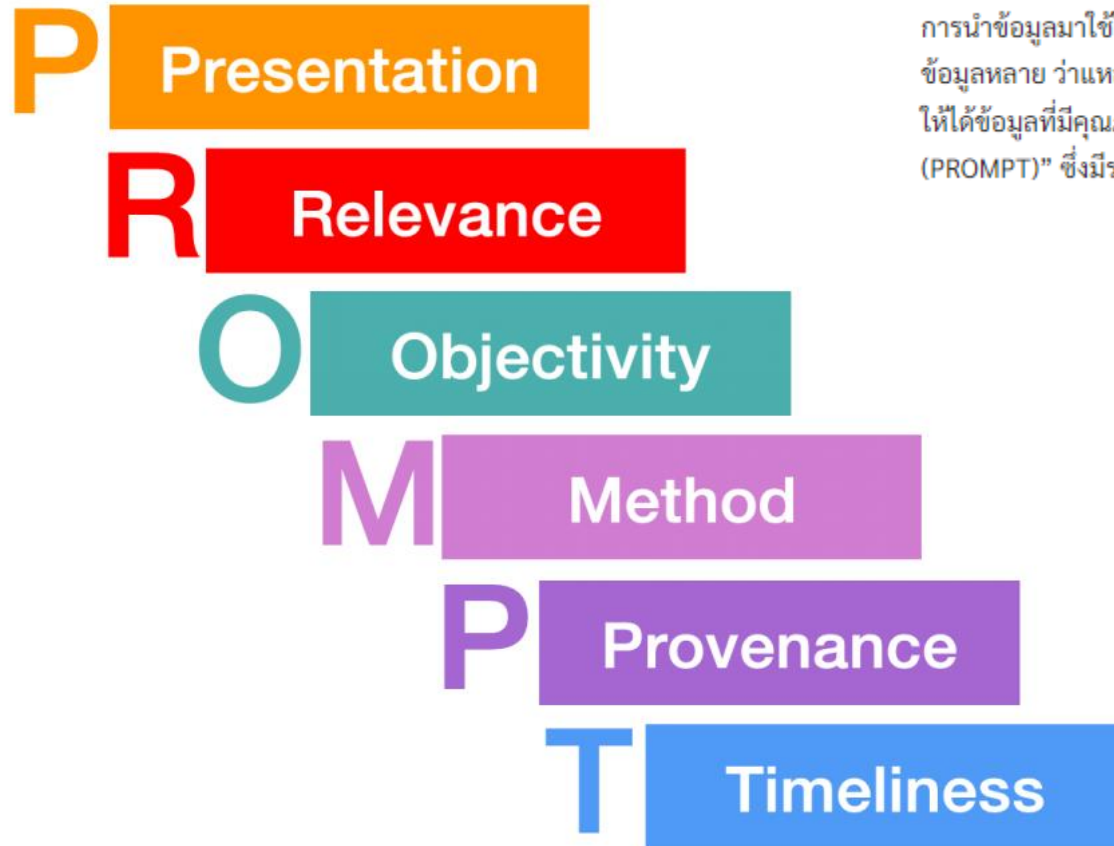
กฎหมาย

- เป็นข้อบังคับของรัฐ
- ลงโทษโดยรัฐ
- มีลายลักษณ์อักษรชัดเจน
- เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมระดับต่ำของมนุษย์
- ควบคุมพฤติกรรมจากภายนอก
- ถูกบังคับให้ทำ

จริยธรรม

- เป็นเรื่องของจิตสำนึกเกี่ยวกับคุณธรรม
- ทำผิดถูกสังคมลงโทษ
- ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
- เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมระดับสูงของมนุษย์
- เป็นการควบคุมพฤติกรรมจากภายใน
- กระทำด้วยความสมัครใจและภูมิใจเมื่อได้ทำ

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การนำข้อมูลมาใช้ในการเรียน การทำงาน และการตัดสินใจ ต้องพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลที่น่ามาจากแหล่งข้อมูลหลาย ว่าแหล่งข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องสมบูรณ์ สอดคล้องตรงตามความต้องการ และมีความทันสมัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ จึงต้องมีการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยใช้ประเด็นพิจารณาของ “พรอมท์ (PROMPT)” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การตรวจสอบความ น่าเชื่อถือของ แหล่งที่มาของข้อมูล

Presentation การนำเสนอ
ข้อมูลต้องชัดเจน ตรงตามเนื้อหา
กระชับ

Relevance การพิจารณา
ความสัมพันธ์ ความสอดคล้องของ
ข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการ

Objectivity ข้อมูลที่นำมาใช้
ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ไม่มี
เจตนาแอบแฝง หรือเป็นข้อมูลที่
แสดงความคิดเห็น

Method มีการวางแผนการเก็บ
รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ

Provenance มีการระบุ
แหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน
เชื่อถือได้

Timeliness ข้อมูลต้องเป็น
ปัจจุบัน ทันสมัย

การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

5 กรอบคิดรู้เท่าทันสื่อใหม่

5 คำถามเกี่ยวกับเรารู้เท่าทันสื่อใหม่

SPACE:เราอยู่ในพื้นที่สาธารณะ/ส่วนตัว?
พื้นที่สาธารณะ: หรือพื้นที่ส่วนตัว เช่นแผง จุดจอด ความสงบ

TIME:เราใช้เวลากับมันอย่างไร?
ใช้บท ใช้มือ ใช้ทรัพยากรอะไร ใช้วิธี ใช้สี

SOCIAL:เราสร้างผลกระทบทางสังคมใดบ้าง?
ส่งผลกระทบต่อสังคม ความเชื่อ ความศรัทธา ความโศกเศร้า ความชื่นชม-หมิ่น
ความชื่นชม-หมิ่นต่อกันอื่น กับสังคม

REALITY:เราอยู่ในโลกเสมือนจริงอย่างไร?
โลกจริง โลกโซเชียล โลกเหนือจินตนาการ เหตุการณ์อย่างไร

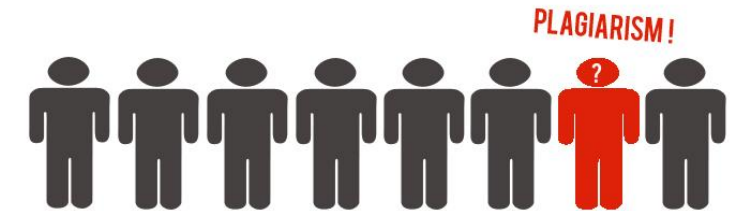
SELF:เราสร้างตัวตน/มีตัวตนอย่างไร?
ตัวตน ตัวตนที่ สำนึกทางสังคม ความชื่นชม-หมิ่น ความคิด

การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism)

- การลอกเลียนวรรณกรรมที่ถือว่ามีความผิด
- **1. Plagiarism** การคัดลอกผลงานคนอื่น
- **2. Duplication/self-plagiarism** การพิมพ์ซ้ำผลงานของตนเอง
- **3. Co-submission** ผลงานทำโดยหลายคน แต่มีการอ้างชื่อผู้แต่งแตกต่างกันเพื่อส่งงานไปตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำมากกว่าหนึ่งแห่ง

COPY & PASTE

ลิขสิทธิ์ (Copyright)

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตาม ประเภที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

เจ้าของลิขสิทธิ์ มีสิทธิอะไรบ้างในผลงานตนเอง

1. ทำซ้ำ การทำซ้ำ หมายถึง การคัดลอก การเลียนแบบ การจัดทำสำเนา งาน การทำแม่พิมพ์ การบันทึกเสียง และหรือการบันทึกภาพไม่ว่าจะทั้งหมดแต่บางส่วนองงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ตนเป็นเจ้าของอยู่ แต่ขอให้สังเกตนิดนึงว่าบางครั้งเจ้าของลิขสิทธิ์กับเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์นั้นอาจเป็นคนละกันก็ได้ เจ้าของลิขสิทธิ์เท่านั้นที่จะมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะกระทำต่องานอันมีลิขสิทธิ์ ส่วนเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์อาจมีเพียงกรรมสิทธิ์ในฐานะเจ้าของทรัพย์สินเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น นายดำเป็นศิลปินวาดภาพบนผืนผ้าใบชิ้นมา 1 รูป แนนอนว่ารูปภาพดังกล่าวย่อมเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ซึ่งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายทันทีที่ได้ทำขึ้นโดยไม่ต้องทำการจดทะเบียนหรือดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายแต่อย่างใด และนายดำย่อมผู้สร้างสรรค์ย่อมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ซึ่งมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในรูปภาพดังกล่าว หากต่อมามีนายดำขายภาพนั้นให้กับนายแดง ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ของนายดำไม่ได้โอนไปยังนายแดงด้วย นายแดงมีเพียงกรรมสิทธิ์คือเจ้าของรูปภาพดังกล่าวเท่านั้น แต่นายแดงไม่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จะมีอำนาจทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่รูปภาพดังกล่าวเจกเช่นนายดำได้ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ท่านผู้อ่านต้องแยกให้ได้ว่าใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือเป็นเพียงเจ้าของทรัพย์สินเพราะผลในทางกฎหมายแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

2. ดัดแปลง การดัดแปลง หมายถึง การทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบใหม่ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับใน ส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานชิ้นใหม่ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

ตัวอย่างเช่น นายดำนักวาดการ์ตูนได้นำวรรณกรรมเรื่อง Harry potter มาดัดแปลงวาดเป็นหนังสือการ์ตูนของตนเอง และนำไปจัดพิมพ์วางขายโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก J.K. Rowling เป็นต้น

3. เผยแพร่ต่อสาธารณชน การเผยแพร่ต่อสาธารณชน หมายถึง การทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนโดยการแสดง การบรรยาย การสวด การบรรเลง การทำให้ปรากฏด้วยเสียงและหรือภาพ การก่อสร้าง หรือการจำหน่าย

ตัวอย่างเช่น นายดำได้นำนวนิยายภาพยนตร์ของนายแดงมาออกฉายกลางแปลงให้กับประชาชนที่มาร่วมงานวัดได้เข้าชม โดยมีการเก็บค่าเข้าชม โดยนายดำไม่ได้รับอนุญาตจากนายแดงซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานภาพยนตร์นั้น เป็นต้น

4. ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา การให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนานั้นจำกัดไว้ที่งาน 4 ประเภทเท่านั้น คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สื่อทัศนวิสัย ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง นั้นย่อมหมายความว่าผู้ที่ซื้องานอันมีลิขสิทธิ์ 4 ประเภทดังกล่าวนี้ไป นอกจากจะไม่สามารถทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่แล้ว ยังไม่สามารถนำงานอันมีลิขสิทธิ์ออกให้ผู้อื่นเช่าได้อีกด้วย

ตัวอย่างเช่น ร้านให้เช่าวีดีโอ ก่อนที่จะนำภาพยนตร์ที่ตนซื้อมาออกให้ลูกค้าเช่าได้นั้นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานภาพยนตร์นั้นๆก่อน ซึ่งอาจจะทำให้รูปแบบของสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิกับเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น เป็นต้น

5. ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

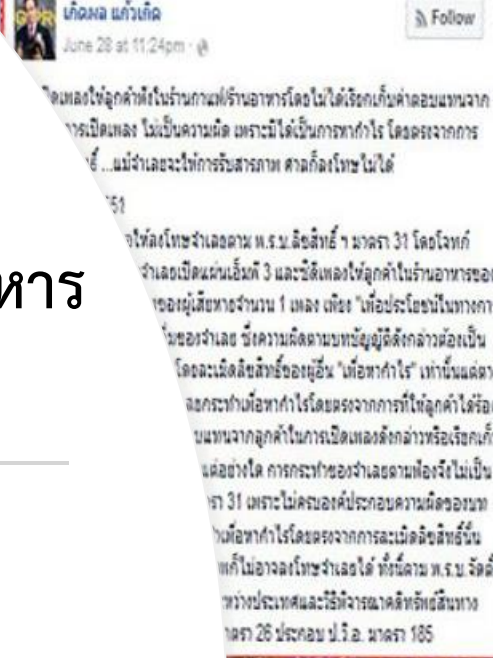
ตัวอย่างเช่น นายดำเจ้าของรูปถ่ายซึ่งได้ถ่ายรูปจากประสบการณ์การเดินทางของตนเอง ได้อนุญาตให้สถาบันศิลปะแห่งหนึ่งนำรูปถ่ายของตนนำออกแสดงให้ประชาชนได้รับชมโดยเก็บค่าเข้าชมได้ แต่มีข้อแม้ว่าค่าเข้าชมครั้งนึงนั้นจะต้องมอบให้กับองค์กรสาธารณกุศล ดังนี้ องค์กรสาธารณกุศลดังกล่าวย่อมเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากรูปถ่ายซึ่งเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของนายดำ เป็นต้น

6. อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตามข้อ 1. ถึง ข้อ 5.

เจ้าของลิขสิทธิ์นอกจากจะมีสิทธิต่างๆตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ยังมีสิทธิในการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งของตนต่องานอันมีลิขสิทธิ์ได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา หรือให้ประโยชน์อันเกิดจากงานลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่นก็ได้ ซึ่งอาจเป็นการให้สิทธิโดยเด็ดขาด หรือไม่เด็ดขาดก็ได้ หรืออาจเป็นการให้สิทธิแก่ผู้อื่นแต่เพียงผู้เดียวในช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ได้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเป็นรายๆ ไป

Case Study : เปิดเพลงในร้านอาหาร ละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

- [Link : พระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537](https://news.ch7.com/detail/181159)

<https://news.ch7.com/detail/181159>

มาตรา 31 ผู้ใดรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำดังต่อไปนี้

- (1) ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (3) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์
- (4) นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

เตรียมตัวติวข้อสอบ

: ด้านที่ 1 การสืบค้นและใช้งาน

การเตรียมความพร้อม : **สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566**

ข้อใดคือ บุคคลที่ใช้การสื่อสารแบบสองทิศทาง

- A) ลุงตู่ฟังวิทยุ AM ระหว่างดำนานา
- B) ป้าหน้อยชอบดูละครย้อนหลังขณะขายของที่ตลาด
- C) ลุงเนชอบดูละครซีรีส์เกาหลีผ่าน Netflix
- D) ลุงป้อมดีไอคอลลคุยกับน้ำพิโรปรึกษาการทำคลิปอาหาร

การเตรียมความพร้อม : สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566

หากส่งข้อความไปขออนุญาตใช้ภาพจากเจ้าของแล้วยังไม่ได้รับการตอบจากเจ้าของ แต่ไม่อยากเสียเวลารอจึงแอบนำภาพไปใช้พร้อมทั้งให้เครดิตเรียบร้อยถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

- A. ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์เพราะให้เครดิตแล้ว
- B. ละเมิดลิขสิทธิ์เพราะไม่ใช่ภาพของตนเอง
- C. ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์เพราะไม่ได้นำไปหารายได้
- D. ละเมิดลิขสิทธิ์เพราะยังไม่ได้รับการอนุญาตจากเจ้าของผลงาน

บุคคลใดมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการเป็นพลเมืองดิจิทัลมากที่สุด

- A. พี่เชสถ่ายรูปรูปบัตรประชาชนใบใหม่โชว์ไลน์
- B. พี่แมนชอบแชร์ข้อมูลที่ถูกส่งต่อไปอย่างรวดเร็ว
- C. พี่ไทนเล่นสื่อออนไลน์ ไม่ต่ำกว่าวันละ 20 ชั่วโมง
- D. พี่จุกโพสต์ให้กำลังใจผู้ป่วยโควิด-19 ที่สุรินทร์

การเตรียมความพร้อม : สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566

ข้อใดถือว่า **ไม่มีความผิดตาม พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560**

- A. การโพสต์และเผยแพร่เรื่องราวเชิงลบ เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน โดยไม่ได้ปิดบังหรือเบลอใบหน้า
- B. การโพสต์ด่าว่าดารา จนเกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง โดยไม่มีข้อมูลจริง ในสื่อสังคมออนไลน์
- C. การส่งข้อความ (SMS) โฆษณาขายสินค้าเข้าเบอร์โทรศัพท์ หรือ E-mail ผู้อื่น
- D. การจัดทำเพจการขายสินค้าออนไลน์

การเตรียมความพร้อม : สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566

เมื่อเราเจอเว็บไซต์ขาย SmartPhone รุ่นใหม่ล่าสุด และมีการส่งเสริมการขายลดราคา 90% เราควรดำเนินการอย่างไร
เหมาะสม

- A. แชรส์ส่งไปถามเพื่อนสนิทเพื่อขอความคิดเห็นจากเพื่อน
- B. ขอต้อรองราคาและขอส่วนลดเพิ่ม
- C. รีบสั่งซื้อเพราะกลัวหมดโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย
- D. ตรวจสอบเว็บไซต์ ตรวจสอบราคาจากศูนย์หรือโทรแจ้งตรวจสอบผู้รับผิดชอบเว็บไซต์นั้น

การเตรียมความพร้อม : สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566

เราควรปฏิบัติตัวอย่างใดในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่ไม่เคยรู้จักผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

- A. เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรวมทั้งเปิดเผยตัวตนเพื่อให้ผู้อื่นได้รู้จักตนเองอย่างเต็มที่
- B. ไม่เปิดเผยตัวตนใช้ profile เป็นรูปสัตว์ ดอกไม้ แต่แสดงความคิดเห็นผ่านทางช่องทางต่างๆด้วยภาษาที่ไม่สุภาพ
- C. ใช้รูปภาพบุคคลอื่นเพื่อเป็นการหลีกเลียงการแสดงตัวตนของตนเอง
- D. ใช้ดุลยพินิจในการติดต่อสื่อสาร และแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้อง

สิ่งใดต่อไปนี้ไม่สามารถใช้งานผ่าน Search Engine ได้?

- A. ค้นหาเว็บไซต์ที่ต้องการ
- B. ค้นหาด้วยใบหน้า
- C. ค้นหารูปภาพ
- D. คำนวณทางคณิตศาสตร์

การเตรียมความพร้อม : สมรรถนะดิจิทัลสำหรับนักศึกษา ปี 2566

ข้อใดคือ การสืบค้นข้อมูล “การรู้ดิจิทัล” เป็นไฟล์ Word จะต้องใช้คำค้นใดถูกต้องที่สุด

- A) การรู้ดิจิทัล pdf
- B) การรู้ดิจิทัล doc
- C) การรู้ดิจิทัล ppt
- D) การรู้ดิจิทัล xls

ข้อใดคือ การสื่อสังคมออนไลน์สร้างสรรค์

- A. แท็กรูปเพื่อนเข้ากิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ใน Facebook โดยไม่ต้องอนุญาต
- B. เผยแพร่ภาพการท่องเที่ยวของเพื่อนบน Facebook ของเรา
- C. แชร์ข้อมูลของผู้อื่นใน Facebook ของเราโดยไม่บอกแหล่งที่มา
- D. เข้าถึงข้อมูลของผู้อื่นใน Facebook ของเราโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อใดถือเป็นการทิ้งรอยเท้าดิจิทัลที่มีความปลอดภัยมากที่สุด

- A. สมศักดิ์เช็คอินเมื่อไปรับประทานอาหารกับภรรยาที่ร้านอาหาร
- B. สมศรีโพสรูปบัตรประชาชนทั้งใบอวดเพื่อนผ่านเฟซบุ๊กหลังถ่ายบัตรประชาชนใหม่
- C. สมหญิงโพสรูปตนเองขณะวิ่งหลังจากเข้าร่วมงานแข่งขันวิ่งมาราธอน
- D. สมชายโพสต์เบอร์โทรศัพท์ตนเอง พร้อมเช็คอินบนเฟซบุ๊ก เมื่อไปเที่ยวสถานบันเทิง

ถาม/ตอบ

Thank you

อาจารย์ ดร.สมเกียรติ เพ็ชรมาก
สาขาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
เบอร์โทรศัพท์ : 081-879-4742
อีเมล somkiet@srru.ac.th

